

ҚҰМАШ НҮРҒАЛИЕВ АТЫНДАҒЫ ЖОҒАРҒЫ КОЛЛЕДЖ

Бекітемін
Директор М.К. Нурғалиев
«05» сентабры 2022ж.

Біліктілік емтихандарын ұйымдастыру туралы Ереже

1. Жалпы ереже

1.1. Біліктілік емтихандары туралы Ереже Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңына (2022ж. басылымында), Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 "білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" бұйрығына, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 "білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды мемлекеттік аттестаттау жүргізудің үлгі ережесін бекіту туралы" бұйрығына сәйкес әзірленді.

1.2. Негізгі ұғымдар:

- біліктілік емтиханы – теориялық және практикалық даярлықтың, тәжірибе мен құзыреттіліктің жеткіліктілігін объективті анықтауға, олардың талаптарға сәйкестігін бағалауға және біліктілік деңгейін беруге мүмкіндік беретін емтихан;
- біліктілік комиссиясы - біліктілік шеңберінде кәсіптік модульдерді игеру қорытындылары бойынша техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының білім алушыларға жұмыс біліктілігін беру бойынша рәсімді жүргізу үшін құрылатын қазылар алқасы.

2. Біліктілік емтиханын өткізу

2.1. Біліктілік емтиханы оқу және /немесе өндірістік практикадан өтуге бөлінген уақыт есебінен өткізіледі.

2.2. Біліктілік емтиханы емтихан билеттері бойынша өткізіледі, екі бөлімнен тұрады: теориялық және практикалық

2.3. Біліктілік емтиханының теориялық бөлігінің мазмұны өз міндеттерін, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, нұсқаулықтарды және басқа да басшылық материалдарды білу және оларды өндірістік қызметте қолдана білу, Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын, жеке қорғану құралдарын пайдалану ережелерін білу, Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптарды, жұмыс орнында еңбекті ұтымды ұйымдастыру жөніндегі талаптарды білу бөлігінде кәсіби құзыреттілікке қойылатын талаптардан туындайтын мәселелер болып татабылады.

2.4. Біліктілік емтиханының практикалық бөлігі Кәсіби құзыреттілік мазмұнына сәйкес практикалық жұмыс нысанында өткізіледі. Практикалық жұмыстар ретінде ұйымда (кәсіпорында) қабылданған нормаларға, практикадан өту орнына сәйкес келетін жұмыстар таңдалады. Өзінің ұзақтығы бойынша практикалық жұмыс бір ауысымнан аспауы тиіс.

2.5. Әлеуметтік әріптестің өндірістік базасында біліктілік емтиханының практикалық бөлігін өткізуге жол беріледі .

2.6. Біліктілік емтиханының практикалық бөлігіне арналған тапсырмалар игерілген кәсіби құзыреттердің көріністерін бағалау мүмкіндігін ғана емес, сонымен қатар өңдеу нормаларының орындалуын (практикалық тапсырманы орындау уақыты), еңбек қауіпсіздігі талаптарының сақталуын және жалпы құзыреттердің көрінуін ескеруі тиіс.

3. Бағалау құралдарын дайындау

3.1. Біліктілік емтихандарына арналған бағалау құралдарының материалдарын арнайы пәндер оқытушылары немесе өндірістік оқыту шеберлері әзірлейді, кафедрада талқыланады және бекітіледі.

3.2. Біліктілік емтиханын өткізу үшін дайындалуға тиіс:

- бір теориялық сұрақ пен екі практикалық тапсырманы қамтитын емтихан билеттері (емтихан бақылау тапсырмалары);
- білім алушыларға арналған тапсырмаларды орындау бойынша нұсқаулар;
- емтихан кезінде қолдануға рұқсат етілген көрнекі құралдардың, технологиялық карталардың, анықтамалық сипаттағы материалдардың, нормативтік құжаттардың, жабдықтар мен Мүкәммалдың тізбесі

3.3. Біліктілік емтиханына арналған емтихан материалдарын емтихан өткізгенге дейін екі ай бұрын кафедра мәжілісінде келісіліп, бекітілгеннен кейін директордың оқу-өндірістік жұмыс жөніндегі орынбасары бекітеді.

3.4. Біліктілік емтиханы тапсырмаларының теориялық және практикалық бөлігінің мазмұнын талдау жұмыс берушілердің Консультативтік кеңесінің жұмыс топтарының отырыстарында өткізіледі және ұсынымдық сипатта болады

3.4. Емтихандарды өткізу кестесі оқу бөлімінің білім алушыларына, арнайы пән оқытушысы, өндірістік оқыту шебері емтихан өткізілгенге дейін бір ай бұрын жеткізіледі және колледж сайтында қол жетімді болады .

3.5. Біліктілік емтихандарына арналған бағалау құралдарының материалдары оқытушылар мен өндірістік оқыту шеберлерімен жүйеленеді, содан кейін колледждің ЦОРов базасында орналастырылады.

4. Біліктілік комиссиясының функциялары мен құрамы

4.1. Біліктілік комиссияларының құрамын директордың оқу-өндірістік жұмыс жөніндегі орынбасары қалыптастырады және біліктілік емтиханын өткізгенге дейін кемінде екі апта бұрын колледж директоры бекітеді.

4.2. Біліктілік комиссиясының құрамы кәсіпорындардың білікті мамандары, арнайы пәндер оқытушылары, өндірістік оқыту шеберлері, колледж басшылығы қатарынан жұмыс берушілер өкілдерінің 65%- ы және дауыс беру құқығынсыз комиссия хатшысын қоса алғанда , колледж өкілдерінің 35%- ы қатынасында құрылады .

4.2. Біліктілік емтиханын өткізу кезінде біліктілік комиссиясының төрағасы мамандықтың бейініне сәйкес біліктілігі бар колледждің әлеуметтік әріптесінің өкілі болып табылады.

4.4. Біліктілік комиссиясының құрамына арнайы пән оқытушылары, осы пәннің бейініне сәйкес біліктілігі бар өндірістік оқыту шеберлері кіреді .

4.5. Білім сапасын қамтамасыз ету саясатын жүзеге асыру нәтижелері туралы хабардар болу мақсатында колледж директорының бұйрығы негізінде біліктілік емтиханына стейкхолдерлер мен БАҚ өкілдерінің, сала ардагерлерінің қатысуына жол беріледі .

4.6. Емтихан комиссиясы анықтайды және бағалайды:

- білім алушылардың кәсіптік қызмет түріне сәйкес келетін кәсіби құзыреттерді меңгеру фактісі;
- тарифтік-біліктілік талаптарына (БТБА) сәйкес білім алушы орындайтын жұмыстардың күрделілік деңгейі (біліктілік разряды));
- тиісті құрылымдық бөлімшенің алдына қойылған міндеттерді шешуге білім алушының қатысу дәрежесі;
- орындалатын жұмыстың тиімділігі;

білім алушының тұлғалық қасиеттері(базалық құзыреттіліктердің көрінісі).

4.7. Біліктілік емтиханын бағалауды емтихан комиссиясы студенттер болмаған жағдайда ашық дауыс беру арқылы нұсқаулар және/немесе белгіленген бағалау критерийлері бойынша нәтижелерді есептеу негізінде отырысқа қатысып отырған Комиссия мүшелерінің қарапайым көпшілік дауысымен қояды . Дауыстар саны тең болған жағдайда емтихан комиссиясы төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

4.8. Біліктілік емтиханының нәтижелері біліктілік емтиханын қабылдау жөніндегі комиссияның хаттамасында, білім алушының жиынтық ведомосінде және сынақ кітапшасында тіркеледі , онда "5- өте жақсы", "4-Жақсы", "3-қанағаттанарлық" сараланған бағасы қойылады .

4.9. Біліктілік емтиханын табысты тапсырған білім алушыларға белгіленген үлгідегі куәлік беріледі .

4.10. Біліктілік емтиханда қанағаттанарлықсыз баға алған, дәлелсіз себептермен емтиханға келмеген немесе оған жіберілмеген білім алушыларға қайта тапсыруға рұқсат етіледі . Емтиханды қайта тапсыру колледж директорының бұйрығымен белгіленген жеке мерзімде жүзеге асырылады .

5. Апелляцияларды беру және қарау тәртібі

5.1 Біліктілік емтиханының нәтижелері бойынша білім алушы апелляциялық комиссияға оның пікірі бойынша біліктілік емтиханын өткізудің белгіленген тәртібін бұзу және (немесе) оның нәтижелерімен келіспеу туралы жазбаша апелляциялық өтініш (бұдан әрі -апелляция) беруге құқылы.

5.2 Апелляцияны білім алушының өзі немесе кәмелетке толмаған бітірушінің ата-анасы (занды өкілдері) колледждің апелляциялық комиссиясына береді . Біліктілік емтиханын өткізу тәртібін бұзу туралы Апелляция ол өткізілген күні біліктілік емтиханының нәтижелерімен келіспейтіні туралы емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі жұмыс күнінен кеш емес беріледі .

5.3 Апелляцияны апелляциялық комиссия ол түскен сәттен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей қарайды .

5.4 Апелляциялық комиссияның құрамы Комиссия құрамын бекітумен бір мезгілде колледж директорының бұйрығымен бекітіледі.

5.5 . Апелляциялық комиссия төрағадан, осы оқу жылында мемлекеттік емтихан комиссиясының құрамына кірмейтін колледждің педагогикалық қызметкерлері қатарынан кемінде бес мүшеден және хатшыдан тұрады. Білім беру ұйымының басшысы немесе белгіленген тәртіппен білім беру ұйымы басшысының міндетін атқарушы тұлға апелляциялық комиссияның төрағасы болып табылады. Хатшы апелляциялық комиссия мүшелерінің арасынан сайланады.

5.6 .Апелляция апелляциялық комиссияның отырысында оның құрамының кемінде үштен екісінің қатысуымен қаралады . Апелляциялық комиссияның отырысына тиісті біліктілік комиссиясының төрағасы шақырылады . Апелляция берген білім алушы апелляцияны қарау кезінде қатысуға құқылы. Кәмелетке толмаған бітірушімен ата-анасының (заңды өкілдерінің) біреуінің қатысуға құқығы бар. Аталған адамдардың өзімен бірге жеке басын куәландыратын құжаттары болуы тиіс.

5.7 .Апелляцияны қарау біліктілік емтиханын қайта тапсыру болып табылмайды.

5.8 . Біліктілік емтиханын өткізу тәртібін бұзу туралы апелляцияны қарау кезінде апелляциялық комиссия онда жазылған мәліметтердің дұрыстығын анықтайды және шешімдердің бірін шығарады:

- егер онда баяндалған білім алушының біліктілік емтиханын өткізу тәртібінің бұзылуы туралы мәліметтер расталмаса және/немесе емтихан нәтижесіне әсер етпесе, апелляцияны қабылдамау туралы;
- егер онда баяндалған біліктілік емтиханын өткізу тәртібінің жол берілген бұзушылықтары туралы мәліметтер расталса және оның нәтижесіне әсер етсе, апелляцияны қанағаттандыру туралы

5.9. Соңғы жағдайда біліктілік емтиханын өткізу нәтижесі жойылуға жатады, осыған байланысты апелляцияны қарау туралы хаттама келесі жұмыс күнінен кешіктірмей Комиссияның шешімін іске асыру үшін біліктілік комиссиясына беріледі. Білім алушыға Колледж белгілеген қосымша мерзімде біліктілік емтиханын тапсыру мүмкіндігі беріледі.

5.10. Апелляциялық комиссияның шешімі жай көпшілік дауыспен қабылданады . Дауыстар саны тең болған жағдайда апелляциялық комиссияның отырысында төрағалық етушінің дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның шешімі апелляция берген студенттің назарына (қол қойғызып) апелляциялық комиссия отырысы өткізілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жеткізіледі.

5.11. Апелляциялық комиссияның шешімі түпкілікті болып табылады және қайта қарауға жатпайды.

5.12. Апелляциялық комиссияның шешімі хаттамамен ресімделеді, оған апелляциялық комиссияның төрағасы мен хатшысы қол қояды және 3 жыл колледж мұрағатында сақталады.